Stuk **1868** (2003-2004) – Nr. 1

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2003-2004

14 oktober 2003

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Costa Rica inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 26 april 2002

INHOUD

Blz.

Memorie van toelichting 3

Voorontwerp van decreet 9

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 13

Advies van de Raad van State 17

Ontwerp van decreet 21

Bijlagen :

– Nederlandse tekst van de overeenkomst 27

– Engelse tekst van de overeenkomst 41

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE BESPREKING

I.1. Betekenis van de Overeenkomst

Doel en opzet van de Overeenkomst

In het algemeen staat de Vlaamse regering positief ten opzichte van het sluiten van internationale investeringsakkoorden, die van belang zijn voor Vlaamse investeerders in het buitenland. Alhoewel buitenlandse investeringen reeds worden beschermd door nationale wetgevingen, biedt een bilateraal verdrag bijkomende waarborgen wegens de voorrang van het internationaal recht op het interne recht van een staat.

De doelstelling van een dergelijke overeenkomst is, naast het aanmoedigen van investeringen, het bieden van een garantie voor een maximale bescherming aan de investeerder, zoals de waarborgen voor een billijke en rechtvaardige behandeling van de investering, de clausule van de meest begunstigde natie om discriminatie te voorkomen, een vergoedingsplicht bij onteigenende maatregelen en de vrije overmaking van inkomsten. Bovendien creëert zulke overeenkomst een eigen juridisch kader waarin investeringsgeschillen kunnen geregeld worden en waarbij de investeerder een beroep kan doen op internationale arbitrage.

De Overeenkomst vormt een gemengd verdrag

Dergelijke internationale overeenkomsten ten gunste van investeringen in het buitenland zijn verdragen in de zin van het volkenrecht of internationaal publiek recht. Het zijn juridisch bindende en afdwingbare akten onderschreven door volkenrechtelijke rechtspersonen, in casu drie onafhankelijke en soevereine staten en drie deelstaten met een grondwettelijk toegekende bevoegdheid om verdragen te sluiten. Die akten vormen de rechtsgrond voor rechten en verplichtingen in hoofde van die zes overheden en rechtstreeks in hoofde van investeerders op elkaars grondgebied. Overeenkomstig artikel 167 van de Grondwet, worden alle verdragen gesloten door de daartoe bevoegde regeringen en aan hun parlementen ter instemming voorgelegd, vooraleer ze uitwerking kunnen hebben.

Het zgn. "gemengde" karakter van de BLEU-overeenkomsten inzake investeringen werd op 4 mei 1994 vastgelegd in de Werkgroep "gemengde verdragen" (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB). De ICBB heeft die beslissing op 31 mei 1994 bekrachtigd. Zowel de gewesten als de federale overheid worden namelijk in principe bevoegd geacht. Dergelijke overeenkomsten worden gemengde verdragen genoemd wegens de gezamenlijke bevoegdheidsuitoefening op het federale en het gefedereerde niveau.

De gewesten zijn immers bevoegd voor het economisch beleid, alsook voor het afzet- en uitvoerbeleid, overeenkomstig artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1° en 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI), zoals gewijzigd. De federale overheid blijft bevoegd inzake de verzekering van invoer-, uitvoer- en investeringsrisico's (artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 3°, BWHI), het handelsrecht, het vennootschapsrecht en de regelgeving voor de vestiging van bedrijven met uitzondering van die in de toeristische sector (artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 5° en 6°, BWHI).

Daarom bepaalt het eerste artikel van het bijgevoegde ontwerp van decreet dat het een gewestaangelegenheid betreft. Het tweede en laatste artikel houdt in dat het Vlaams Parlement zijn goedkeuring verleent aan de voorliggende Overeenkomst, zodat ze in werking kan treden na de instemming van al de betrokken parlementen en na de ratificatie door de federale overheid en door het partnerland.

I.2. Schets van het partnerland

In 1948 woedde een korte, felle burgeroorlog. De nieuwe leider, koffieplanter Figueres, voerde omvangrijke hervormingen door. Costa Rica kreeg een stelsel van sociale voorzieningen en het leger werd afgeschaft. De opvolgers van Figueres hebben het sociale stelsel verder uitgebouwd. In de jaren tachtig maakten economische problemen bezuinigingen noodzakelijk. Costa Rica is een symbool voor democratie en een oase van politieke rust. De inwoners genieten van een behoorlijke welvaart zodat het land de bijnaam het "Zwitserland van Centraal-Amerika" kreeg. Die welvaart is echter relatief want een kwart van de 3 miljoen inwoners leeft in armoede en de bezitsverhoudingen zijn zeer ongelijk.

Politieke gegevens

Costa Rica is sedert 1949 een presidentiële republiek. De Grondwet, die in hetzelfde jaar werd opgesteld, waarborgt alle burgers en vreemdelingen

gelijkheid in rechtszaken, het recht op eigendom, het recht op petitie en vergadering, vrijheid van meningsuiting, enzovoort. In de Grondwet werd het leger afgeschaft. In 1969 werd een amendement op de grondwet aangenomen waardoor de president niet kan herkozen worden.

De uitvoerende macht is in handen van een 17 leden tellende regeringsraad die bestaat uit de president, de vice-presidenten en de ministers. De president, die zowel staatshoofd als regeringsleider is, wordt verkozen voor een ambtstermijn van 4 jaar. De wetgevende macht wordt uitgeoefend door het parlement – *Congreso Constitucional* – dat 57 afgevaardigden telt. Parlementsverkiezingen vinden om de 4 jaar plaats. Het parlement duidt ook de leden van het Hooggerechtshof aan voor een termijn van 8 jaar. Die opperrechters duiden dan de rechters aan voor de andere rechtbanken. De 7 provincies worden bestuurd door een gouverneur die door de president wordt aangesteld.

In 2002 had Costa Rica voor het eerst in de geschiedenis twee rondes nodig om een president te kiezen. Bij de eerste ronde, op 3 februari, haalde geen van de kandidaten de vereiste 40% van de stemmen. Abel Pacheco van de regerende *Partido Unidad Social Cristiana* (Sociaal-christelijke eenheidspartij PUSC) kreeg 38% van de stemmen achter zijn naam tegen 31% voor Rolando Araya van de *Partido de Liberación Nacional* (Nationale Bevrijdingspartij PLN) en 26% voor Otton Solis van de nieuwe Partij voor Burgeractie (PAC). In de tweede ronde, op 7 april, werd de 68-jarige psychiater, TV-figuur en auteur Pacheco tot staatshoofd verkozen. Hij behaalde 58% van de stemmen tegenover 42% voor Araya. De regering heeft geen meerderheid in het parlement. De PUSC heeft 19 zetels. De PLN is met 17 zetels de grootste oppositiepartij.

Economische en sociale gegevens

Economisch gezien is Costa Rica sedert lang het stabielste land in Centraal-Amerika. Het heeft zich zoveel mogelijk gediversifieerd. Naast de landbouw is er een belangrijke dienstensector. Het is één van de voornaamste landen op het vlak van het ecologisch toerisme. In de jaren negentig slaagde het land erin om een deel van zijn buitenlandse schuld in te ruilen voor de bescherming van grote delen van het regenwoud.

De welvaart van Costa Rica was te lang afhankelijk van koffie, bananen, hout en vlees. Het land heeft nauwelijks bodemschatten en moet al zijn olie invoeren. De stijging van de olieprijzen na de oliecrisis van 1973 en 1979 zorgde voor grote financiële moeilijkheden. De overheid ging te laat over tot bezuinigingen waardoor Costa Rica één van de grootste schuldenlasten per hoofd van de bevolking had.

De voorbije jaren heeft Costa Rica een macro-economische stabiliteit kunnen verwerven met een economische groei die gemiddeld 5% bedroeg maar in 2002 stagneerde (2,2%). Door een daling in de buitenlandse investeringen en een terugval in de wereldeconomie zal de groei in 2003 naar verwachting hetzelfde cijfer behalen. De inflatie bedroeg in 2002, 9,7% en de werkloosheid bereikte 6,3%. Door de hoge buitenlandse schuld blijft de fiscale positie zwak.

De koffie- en bananensector vertoont de jongste jaren een stilstand. De buitenlandse directe investeringen zijn de hoogste per hoofd van de bevolking van Latijns-Amerika. Een aantal multinationals uit de informatiesector en de farmaceutische industrie heeft zich gevestigd in Costa Rica. Daarnaast heeft zich een belangrijke industrie voor kwaliteitstextiel ontwikkeld en maakt het toerisme een snelle groei door.

Costa Rica heeft, in vergelijking met zijn buurlanden, een behoorlijke sociale wetgeving, een uitstekend onderwijssysteem en een goede gezondheidszorg. De afschaffing van het leger maakte grote investeringen in sectoren als onderwijs en gezondheidszorg mogelijk.

De economische crisis en de schuldenproblematiek van de jaren tachtig brachten grote tegenstellingen tussen arm en rijk aan het licht. De kwaliteit van het onderwijs en de medische zorg zijn de voorbije jaren verslechterd. Ongeveer een kwart van de bevolking leeft onder de nationaal vastgestelde armoedegrens en het tekort aan huizen is schrikwekkend. De armoede leidt op het platteland tot bezettingen van het land terwijl in de steden éénoudergezinnen, laaggeschoolde migranten en ontslagen ambtenaren het moeilijk hebben.

De voornaamste beleidsopties van de regering zijn de bestrijding van de armoede, de modernisering van de economie, de strijd tegen corruptie, de verbetering van het milieu en de biodiversiteit en de hervorming van de publieke sector. De economische accenten liggen in het realiseren van vrijhandelsakoorden met de Verenigde Staten (VS), Midden-Amerika en de Europese Unie (EU).

Costa Rica bekleedde de 43ste plaats op de *Human Development Index* 2002 van de Verenigde Naties.

In 2002 voerde Costa Rica voor 5,2 miljard US dollar uit. De VS namen ruim de helft voor hun rekening terwijl de EU goed was voor ongeveer 20%. De uitvoer bestond uit fabrikaten en industriële goederen, bananen en koffie. In datzelfde jaar werd voor 6,7 miljard US dollar ingevoerd. De VS waren met ruim 50% de voornaamste leveranciers. De landen van Zuid-Amerika en de EU namen ongeveer 10% voor hun rekening. De invoer bestond uit grondstoffen voor de industrie, consumptiegoederen en kapitaalgoederen.

Mensenrechten

Sedert 1948 is er geen politieke onderdrukking en worden de mensenrechten redelijk gerespecteerd. Costa Rica vervult een zekere voorbeeldfunctie in de regio. Respect voor de mensenrechten, de bevordering van de rechtsstaat en democratie staan centraal. Het land werkt actief mee in internationale fora en huisvest belangrijke onderdelen van de Interamerikaanse Mensenrechtensysteem.

Ondanks alles blijven problemen als ongelijke kansen voor mannen en vrouwen en rassendiscriminatie bestaan, ondanks voortdurende aandacht van de regering en de media.

Samenwerking met Vlaanderen en België

Costa Rica is een prioritair land voor Vlaanderen op het vlak van investeringen.

In 1999 investeerde België voor 3,8 miljoen US dollar, vooral in de toeristische sector. Het bedrijf Puratos richtte in 1982 samen met lokale partners een Costaricaans filiaal op en de firma De Cloedt ondertekende eind 1998 een contract van 1,4 miljoen US dollar voor baggerwerken in de haven van Caldera.

Tijdens de eerste 9 maanden van 2002 bedroeg de Vlaamse uitvoer naar Costa Rica € 15,25 miljoen tegenover € 14,16 miljoen gedurende dezelfde periode in 2001. Daarmee bekleedde het land de 101ste plaats op de lijst van Vlaamse exportlanden.

Buitenlands beleid

In de jaren tachtig had Costa Rica af te rekenen met de onrust in zijn buurlanden. Met Nicaragua zijn er een groot aantal incidenten geweest. In juni 2000 ondertekende de toenmalige president Rodriguez Echeverría met zijn Nicaraguaanse ambtsgenoot Alemán Lacayo een akkoord dat een einde maakte aan een sedert 1998 bestaand conflict over de controle op de grensrivier San Juan. Die overeenkomst zou een betere bestrijding van de drugshandel mogelijk maken.

Onder de toenmalige president Arias Sánchez, die regeerde van 1986 tot 1990, kreeg de neutraliteitspolitiek van Costa Rica duidelijker gestalte. Hij lanceerde een succesvol vredesplan voor Midden-Amerika. Het leverde hem in 1987 de Nobelprijs voor de vrede op.

In maart 2003 verleende Costa Rica asiel aan de Venezolaanse stakingsleider Carlos Ortega. Hij ontvluchtte zijn land nadat een arrestatiebevel uitgevaardigd was voor zijn betrokkenheid in de stakingen tegen president Chávez.

Op alle mogelijke manieren wil Costa Rica door intensievere internationale handelsrelaties en samenwerkingsverbanden zijn exportmogelijkheden vergroten. Op 1 januari 1995 trad een vrijhandelsakkoord met Mexico in werking. Costa Rica is ook voorstander van een sterkere economische integratie met zijn buurlanden en het is actief lid van de Centraal-Amerikaanse Markt. In maart 2002 kwamen de regeringsleiders van Costa Rica, Nicaragua, Guatemala, El Salvador, Honduras en Panama tot een akkoord over het sluiten van een vrijhandelsovereenkomst met de Verenigde Staten. Met het akkoord willen zij meer inkomsten verwerven, meer arbeidsplaatsen creëren en de illegale immigratiestroom naar de Verenigde Staten afremmen.

De Verenigde Staten gaven Costa Rica tussen 1983 en 1986 zowat 200 miljoen US dollar steun. Voor Washington was Costa Rica niet onbelangrijk als buffer tegen het linkse Sandinistische bewind in Nicaragua.

De betrekkingen met de EU zijn geformaliseerd via de samenwerkingsovereenkomst EU/Midden-Amerika (Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua en Panama). Die San José-dialoog vormt sinds 1985 op ministerieel niveau het forum voor politieke en economische gesprekken

tussen de EU, de Europese Commissie en de landen van Midden-Amerika.

I.3. Ontstaan van de Overeenkomst

Begin 1987 werd de BLEU-typetekst bezorgd aan de Costaricaanse partner. Twee jaar later maakte Costa Rica zijn opmerkingen kenbaar. Ondertussen werd de BLEU-typetekst gewijzigd ingevolge de staatshervorming van 1993. Costa Rica was dan niet langer een prioriteit voor de BLEU om te onderhandelen.

In 1996 bezorgde Costa Rica een voorstel van tekst. Op 26 en 27 januari 1998 werd in Brussel onderhandeld. Op 27 januari 1998 werd de ontwerptekst geparafeerd.

Nadat de op 28 maart 2001 geplande ondertekening niet doorging werd de overeenkomst uiteindelijk op 26 april 2002 in Brussel ondertekend.

II. SPECIFIEKE BESPREKING VAN DE OVEREENKOMST

II.1. Inhoud van de Overeenkomst

Typetekst van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Reeds gedurende meer dan dertig jaar sluit de BLEU overeenkomsten met landen die geen lid zijn van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), om de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen te realiseren. Daarom hebben de leden van de BLEU een tekst goedgekeurd die zij aan hun gesprekspartners voorstellen als basis van de onderhandelingen. Op 29 juni 1994 heeft de Vlaamse regering die typetekst aanvaard.

Die zgn. BLEU-tekst bepaalt principieel dat elke verdragspartij eender welke soort van investeringen door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon met de nationaliteit van de andere partij op zijn grondgebied toelaat (artikelen 1 en 2 van de BLEU-tekst). Dit is de basis voor de bevordering van de investeringen. De bescherming vindt men terug in de artikelen 3 tot 6.

Artikel 3 bevat een bepaling van niet-discriminatie en van meest begunstigde natie. Het sluit wel de voorrechten van de investeerders van een derde staat uit, die verbonden zijn aan de deelneming aan een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of een andere vorm van regionale economische organisatie.

Artikel 4 verbiedt elke maatregel van onteigening of nationalisatie, tenzij voor het openbaar nut, de veiligheid of het nationale belang van de contracterende partij en dan op voorwaarde dat de maatregel wettelijk en non-discriminatoir is en begeleid wordt door een gepaste en reële schadevergoeding. Dezelfde principes gelden voor schade ingevolge geweld.

Artikel 5 regelt de overmakingen van alle betalingen inzake investeringen en lonen, waarbij de vrije transfer met een eventuele vergunning als principe geldt.

Artikel 6 voorziet een subrogatie van een partij of een openbare instelling in de rechten en de vorderingen van investeerders met deze nationaliteit, indien die partij of instelling schadevergoeding heeft uitbetaald aan die investeerders op grond van een garantie voor een investering. De andere betrokken partij kan dan aan de subrogerende verzekeraar de wettelijke of de contractuele verplichtingen van de investeerder opleggen.

In artikel 8 worden de bijzondere overeenkomsten die vroeger tussen een partij en een investeerder van een andere partij werden gesloten, bevestigd. De bepalingen ervan vullen de algemene draagwijdte van deze typeovereenkomst aan. Met bijzondere overeenkomsten worden verbintenissen bedoeld die betrekking hebben op concrete investeringsprojecten.

De artikelen 9 en 11 regelen respectievelijk de procedure voor geschillen over investeringen tussen een investeerder van een partij en een andere partij en die tussen partijen inzake de interpretatie en de toepassing van deze typeovereenkomst.

Indien een minnelijke schikking onmogelijk blijkt te zijn, bepaalt artikel 9 dat door een arbitragerechtscollege een definitieve en bindende uitspraak over het geschil wordt gedaan. Geen enkele contracterende partij kan hierbij aanvoeren dat de investeerder vergoed wordt door een verzekering of garantie.

Artikel 11 bepaalt dat, na de mislukking van een minnelijke schikking via diplomatieke weg en via een gemengde commissie, een college van drie scheidsrechters wordt aangesteld. Elke partij duidt één scheidsrechter aan. Deze twee scheidsrechters duiden in onderling overleg een derde scheidsrechter als voorzitter van het college aan. Deze voorzit-

ter is een onderdaan van een derde staat. Indien de scheidsrechters niet op deze wijze kunnen worden aangesteld, kan een partij zulk verzoek richten tot de voorzitter of ondervoorzitter van het Internationaal Gerechtshof. De uitspraken van het college van scheidsrechters zijn definitief en bindend.

Wat de bevordering van de investeringen betreft, kunnen nog de artikelen 7 en 10 vermeld worden, die de meest gunstige regels ervoor laten gelden. Artikel 7 bepaalt dit ten opzichte van de nationale wetgeving van de partijen en van de bestaande en toekomstige internationale of andere overeenkomsten tussen de partijen. Artikel 10 voorziet de clausule van de meest begunstigde natie.

Artikel 12 stelt de investeringen die aan deze overeenkomst zijn voorafgegaan gelijk met die investeringen na de inwerkingtreding ervan. De vroegere investeringen worden dus eveneens beschermd.

Artikel 13 bepaalt de duur en de inwerkingtreding van deze overeenkomst. Een termijn van tien jaar geldt, die zonder voorafgaande opzegging stilzwijgend verlengd wordt. De standaardovereenkomst treedt en maand na de datum van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging in werking.

Afwijkingen van de typetekst van de BLEU

De BLEU-typetekst vormde de basis van de onderhandelingen. Hij werd grotendeels behouden.

De belangrijkste toevoegingen zijn de opname van indirecte investeringen in artikel 1 en de expliciete verduidelijking van de term "marktwaarde" in artikel 5.

In datzelfde artikel 5 wilde Costa Rica een protocol toevoegen dat het land een sterkere positie zou verlenen in situaties waarbij andere landen, in casu de Verenigde Staten, exportquota zouden opleggen. De BLEU-delegatie kon daar niet mee akkoord gaan omdat zulks een aangelegenheid is van handelspolitieke aard die tot de bevoegdheid van de Europese Unie behoort en zijn rechtmatige plaats niet vindt in een bilateraal investeringsakkoord. Er werd besloten die unilaterale opmerking op te nemen in de "agreed minutes".

In artikel 13 kon de BLEU-delegatie bekomen dat de retroactieve toepassing van het verdrag op vroegere investeringen, behouden blijft.

II.2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en advies van de Raad van State

De SERV bracht advies uit op 19 juni 2002. Het Dagelijks Bestuur sluit zich aan bij het ontwerp van decreet.

In zijn advies d.d. 28 april 2003 maakte de Raad van State geen opmerkingen bij het ontwerp van decreet.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government,

Patricia CEYSENS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Costa Rica inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 26 april 2002

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Costa Rica inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 26 april 2002, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting,

Jaak GABRIELS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Brussel, 19 juni '02
RVP/IT/02-026

De Heer Paul VAN GREMBERGEN
Vlaams minister van Binnenlandse
Aangelegenheden en Ambtenarenzaken
Kreupelenstraat 2

1000 BRUSSEL

Geachte heer,

Betreft: Principiële goedkeuring van het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en de republiek Costa Rica inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 26 april 2002

De Vlaamse sociale partners zijn zich bewust van het belang van internationale investeringsakkoorden.

Het Dagelijks Bestuur van de SERV heeft het ontwerp van decreet gelezen en sluit zich daar bij aan.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest, teken ik,

Met de meeste hoogachting,

Pieter KERREMANS,
Administrateur-generaal

C.c.: De heer Herbert Tombeur, directeur Administratie Buitenlands Beleid

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.397/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 17 april 2003 door de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Costa Rica inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 26 april 2002", heeft op 28 april 2002 het volgende advies gegeven:

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

35.397/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. Drijkoningen,, eerste referendaris.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A. BECKERS M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Costa Rica inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 26 april 2002, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 18 juli 2003.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government,

Patricia CEYSENS

BIJLAGEN

OVEREENKOMST

TUSSEN

DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

EN

DE REPUBLIEK COSTA RICA

INZAKE

DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

OVEREENKOMST
TUSSEN
DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE
EN
DE REPUBLIEK COSTA RICA
INZAKE
DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIË,
handelend zowel in eigen naam als in naam van
de Regering van het Groothertogdom Luxemburg, krachtens bestaande overeenkomsten,
de Vlaamse Regering,
de Waalse Regering,
en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
enerzijds,

en

DE REGERING VAN DE REPUBLIEK COSTA RICA,
anderzijds,

(hierna te noemen "de Overeenkomstsluitende Partijen"),

VERLANGENDE hun economische samenwerking te versterken door voor investeringen door onderdanen van de ene Overeenkomstsluitende Partij gunstige investeringsvoorwaarden te scheppen op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij,

ZIJN het volgende overeengekomen :

ARTIKEL 1

Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze Overeenkomst :

1. betekent de term "investeerder", voor elk van de Overeenkomstsluitende Partijen, de hieronder vermelde personen die op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij investeringen hebben gedaan overeenkomstig de wetgeving van laatstgenoemde en in overeenstemming met het bepaalde in deze Overeenkomst :

   a) elk natuurlijk persoon die volgens de wetgeving van het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of de Republiek Costa Rica wordt beschouwd als een onderdaan van respectievelijk het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of de Republiek Costa Rica ;

   b) elke rechtspersoon of elke andere organisatie die al dan niet voor winstdoeleinden is opgericht of tot stand gebracht in overeenstemming met de wetgeving van het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of de Republiek Costa Rica en waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is op het grondgebied van het Koninkrijk België of het Groothertogdom Luxemburg dan wel van de Republiek Costa Rica.

2. betekent de term "investeringen" : alle soorten vermogensbestanddelen en elke rechtstreekse of onrechtstreekse inbreng, die door een investeerder van een Overeenkomstsluitende Partij in welke economische sector ook worden geïnvesteerd of geherinvesteerd op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij.

   Als investeringen in de zin van deze Overeenkomst gelden in het bijzonder, doch niet uitsluitend :

   a) roerende en onroerende goederen, alsmede andere zakelijke rechten zoals hypotheken, retentierechten, pandrechten, rechten van vruchtgebruik en soortgelijke rechten ;

   b) aandelen, schuldbewijzen, maatschappelijke aandelen en alle andere vormen van deelneming, met inbegrip van minderheidsdeelnemingen dan wel onrechtstreekse deelnemingen, in bedrijven die zijn opgericht op het grondgebied van een der Overeenkomstsluitende Partijen ;

   c) obligaties, vorderingen en rechten op enige prestatie die economische waarde heeft en rechtstreeks verband houdt met de investering ;

   d) intellectuele eigendomsrechten, met inbegrip van auteursrechten en verwante rechten, handelsmerken, industriële ontwerpen, geografische aanduidingen, lay-outs en octrooien ;

   e) publiekrechtelijke of contractuele concessies, waaronder die tot het opsporen, ontwikkelen, ontginnen, winnen of exploiteren van natuurlijke rijkdommen.

   Veranderingen in de rechtsvorm waarin vermogensbestanddelen en kapitaal werden geïnvesteerd of geherinvesteerd doen geen afbreuk aan de omschrijving ervan als "investering" als bedoeld in deze Overeenkomst.

3. betekent de term "inkomsten" : de bedragen die een investering oplevert, en met name, doch niet uitsluitend, winst, rente, vermogensaanwas, dividenden, royalty's en andere vermogensaanwas.

4. heeft de term "grondgebied" betrekking op het grondgebied van het Koninkrijk België, het grondgebied van het Groothertogdom Luxemburg en het grondgebied van de Republiek Costa Rica evenals de zeegebieden, met inbegrip van de gebieden op en onder zee die zich voorbij de territoriale wateren van de betreffende Staten uitstrekken en waarin laatstgenoemde, overeenkomstig het internationaal recht, soevereine rechten en rechtsmacht uitoefenen met het oog op de opsporing, de winning en het behoud van de natuurlijke rijkdommen.

ARTIKEL 2

Bevordering van investeringen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij bevordert investeringen van toekomstige investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij op haar grondgebied en laat zodanige investeringen toe in overeenstemming met haar wetgeving.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij staat met name, overeenkomstig haar wetgeving en voorschriften, het sluiten en uitvoeren van licentieovereenkomsten en overeenkomsten inzake commerciële, administratieve of technische bijstand toe, voor zover deze activiteiten verband houden met zodanige investeringen.

3. Teneinde de investeringsstromen te doen toenemen, beijvert elke Overeenkomstsluitende Partij zich de andere Overeenkomstsluitende Partij op dier verzoek van de bestaande investeringsmogelijkheden op haar grondgebied in kennis te stellen.

ARTIKEL 3

Bescherming van investeringen

1. Alle investeringen, zij het rechtstreekse of onrechtstreekse, door investeerders van een der Overeenkomstsluitende Partijen genieten op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij een eerlijke en rechtvaardige behandeling.

2. Onder voorbehoud van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de handhaving van de openbare orde, genieten deze investeringen een voortdurende bescherming en zekerheid, met uitsluiting van elke onredelijke of discriminatoire maatregel die, in rechte of in feite, het beheer, de instandhouding, het gebruik, het genot of de liquidatie van deze investeringen zou kunnen belemmeren.

ARTIKEL 4

Nationale behandeling en behandeling van de meest begunstigde Natie

1. Overeenkomstig haar wetgeving en voorschriften kent elke Overeenkomstsluitende Partij aan investeringen op haar grondgebied door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij een behandeling toe die niet minder gunstig is dan de behandeling die investeringen van haar eigen investeerders genieten.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij kent aan de investeringen op haar grondgebied van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij een behandeling toe die niet minder gunstig is dan de behandeling die de investeringen van investeerders van enige derde Staat genieten.

3. Elke Overeenkomstsluitende Partij kent aan investeringen door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij de nationale behandeling dan wel de behandeling van de meest begunstigde natie toe, naar gelang van wat het gunstigst is.

4. Het bepaalde in dit artikel is evenwel niet van toepassing op de voorrechten die een Overeenkomstsluitende Partij toekent aan investeerders van een derde Staat op grond van haar huidige of toekomstige lidmaatschap van of associatie met een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt, een economische en monetaire unie of iedere andere soortgelijke organisatie van regionale economische integratie.

5. Het bepaalde in dit artikel mag niet zodanig worden uitgelegd dat een Overeenkomstsluitende Partij wordt verplicht investeringen van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij mede te laten genieten van verminderingen, vrijstellingen van belastingen of andere soortgelijke voordelen die verbonden zijn aan een overeenkomst ter vermijding van dubbele belasting of gelijk welke overeenkomst inzake belastingaangelegenheden die één van de Overeenkomstsluitende Partijen met een derde Staat gesloten heeft.

ARTIKEL 5

Onteigening en schadeloosstelling

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich geen enkele maatregel te treffen tot onteigening of nationalisatie, noch enige andere maatregel die tot gevolg heeft dat aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij rechtstreeks of onrechtstreeks de hun toebehorende investeringen op haar grondgebied worden ontnomen (hierna te noemen de "onteigening").

2. Wanneer om redenen van openbaar nut van het bepaalde in het eerste lid moet worden afgeweken, dienen de volgende voorwaarden te worden vervuld :

   a) de maatregel wordt genomen volgens een wettelijke procedure ;

   b) de maatregel is niet discriminatoir ;

   c) de maatregel gaat vergezeld van voorzieningen voor de betaling van een billijke en reële schadeloosstelling.

3. De schadeloosstelling komt overeen met de marktwaarde van de investeringen op de dag voordat de maatregel werd genomen of bekendgemaakt, naar gelang van welke situatie zich eerder voordeed.

   De marktwaarde wordt vastgelegd met inachtneming van de volgende regels :

   a) De expertise dient alle relevante gegevens te bevatten voor de identificatie van het te waarderen vermogensbestanddeel ;

   b) Gaat het om onroerend goed, dan moet de expertise een afzonderlijke waardebepaling bevatten van het land, de beplanting, de gebouwen, het pachtgoed, commerciële rechten, rechten voor het ontginnen van minerale ertslagen, en gelijk welk ander actief of recht dat een economische waarde heeft ;

   c) Gaat het om roerend goed, dan dient de waarde van elk goed afzonderlijk te worden bepaald en moet opgave worden gedaan van alle kenmerken die bij de waardebepaling werden meegewogen ;

   d) Bij de waardebepaling mag alleen rekening worden gehouden met werkelijke en blijvende schade. Onverminderd het bepaalde onder letter b) hiervoor, worden toekomstige gebeurtenissen of toekomstige rechten niet meegerekend of in aanmerking genomen. De waardevermeerdering die voortvloeit uit het project dat aan de onteigening ten grondslag ligt, wordt niet in aanmerking genomen ;

   e) In alle expertises dient uitvoerig te worden toegelicht met welke gegevens rekening werd gehouden bij de bepaling van de marktwaarde van het onteigende goed en welke werkwijze daarbij werd gevolgd.

4. De schadeloosstelling wordt uitgekeerd in een omwisselbare munt. Ze moet zonder vertraging worden betaald en moet vrij kunnen worden overgemaakt. Ze levert rente op tegen een gewone commerciële rentevoet die is afgestemd op de gemiddelde creditrente die van toepassing is in het nationale bankwezen van de Partij op wier grondgebied de onteigening plaats vond, overeenkomstig de wetgeving van laatstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij.

5. De getroffen investeerder heeft het recht binnen de kortst mogelijke termijn zijn zaak en de waardebepaling van zijn investering te doen toetsen, overeenkomstig het recht van de Overeenkomstsluitende Partij die tot onteigening overgaat, door een rechterlijke of andere onafhankelijke instantie van die Overeenkomstsluitende Partij, met inachtneming van de in dit artikel genoemde beginselen.

ARTIKEL 6

Schadeloosstelling voor verliezen

Aan investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij van wie de investeringen verliezen lijden wegens oorlog of een ander gewapend conflict, revolutie, een nationale noodtoestand of opstand op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, wordt door de laatstbedoelde Overeenkomstsluitende Partij wat restitutie, schadevergoeding, schadeloosstelling of andere vormen van schikking betreft, een behandeling toegekend die ten minste gelijk is aan die welke laatstbedoelde Overeenkomstsluitende Partij toekent aan investeringen van haar eigen investeerders of aan investeringen van de investeerders van een derde Staat, naar gelang van wat het gunstigst is voor de investering van de getroffen investeerder.

ARTIKEL 7

Overmakingen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij, in overeenstemming met haar wetgeving en voorschriften, de vrije overmaking, van en naar haar grondgebied, van alle betalingen in verband met een investering, en in het bijzonder, doch niet uitsluitend, van :

   a) bedragen bestemd om de investering tot stand te brengen, te behouden of uit te breiden ;

   b) bedragen bestemd voor het nakomen van contractuele verbintenissen, met inbegrip van de bedragen die nodig zijn voor de terugbetaling van leningen, royalty's en andere betalingen voortvloeiend uit licenties, franchises, concessies en andere soortgelijke rechten, alsmede de bezoldiging van het geëxpatrieerd personeel ;

   c) de inkomsten uit investeringen ;

   d) de opbrengst van de gehele of gedeeltelijke liquidatie van de investeringen, met inbegrip van meerwaarden of verhogingen van het geïnvesteerd kapitaal ;

   e) de in toepassing van de artikelen 5 en 6 uitgekeerde schadeloosstellingen ;

   f) de bedragen uitgekeerd in het kader van de regeling van geschillen.

2. De onderdanen van elke Overeenkomstsluitende Partij die uit hoofde van een investering toelating hebben gekregen om op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij te werken, is het tevens toegestaan een passend deel van hun verdiensten over te maken naar hun land van herkomst, overeenkomstig de wetgeving van de laatstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij.

3. De overmakingen gebeuren in vrij omwisselbare munt, tegen de koers die op de datum van de overmaking van toepassing is op contante transacties in de gebruikte munt.

4. Niettegenstaande het bepaalde in lid 1 van dit artikel, is het elke Overeenkomstsluitende Partij toegestaan, wanneer zich met betrekking tot de betalingsbalans uitzonderlijke of ernstige moeilijkheden voordoen, de overmakingen op rechtvaardige en niet-discriminatoire wijze tijdelijk te beperken in overeenstemming met internationaal erkende maatstaven. Beperkingen van overmakingen die overeenkomst dit lid door een Partij worden toegepast of gehandhaafd, dienen onverwijld ter kennis te worden gebracht van de andere Partij.

ARTIKEL 8

Subrogatie

1. Indien één der Overeenkomstsluitende Partijen of één van de openbare instellingen van die Partij een schadeloosstelling uitkeert aan haar eigen investeerders op grond van een voor een investering verleende waarborg tegen niet-commerciële risico's, erkent de andere Overeenkomstsluitende Partij dat de eerstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij of de desbetreffende openbare instelling in de rechten van de investeerders is getreden.

2. In verband met de overgedragen rechten kan de andere Overeenkomstsluitende Partij jegens de verzekeraar die in de rechten van de schadeloosgestelde investeerders is getreden, de verplichtingen laten gelden die wettelijk of contractueel op de investeerders rusten.

ARTIKEL 9

Gunstiger voorwaarden

Wanneer een kwestie omtrent investeringen zowel wordt geregeld bij deze Overeenkomst als bij de nationale wetgeving van de ene Overeenkomstsluitende Partij dan wel bij internationale overeenkomsten waarbij de Partijen partij zijn of op een later tijdstip worden, kunnen de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij aanspraak maken op de bepalingen die voor hun investeringen het meest gunstig zijn.

ARTIKEL 10

Bijzondere Overeenkomsten

1. Investeringen waarvoor een bijzondere overeenkomst is gesloten tussen de ene Overeenkomstsluitende Partij en investeerders van de andere Partij zijn onderworpen aan de bepalingen van deze Overeenkomst en aan die van de bijzondere overeenkomst.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich de door haar aangegane verbintenissen ten aanzien van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij te allen tijde na te komen.

ARTIKEL 11

Regeling van geschillen tussen de ene Overeenkomstsluitende Partij en investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij

1. Van elk investeringsgeschil tussen een investeerder van de ene Overeenkomstsluitende Partij en de andere Overeenkomstsluitende Partij met betrekking tot aangelegenheden waarop deze Overeenkomst van toepassing is, wordt schriftelijk kennis gegeven door de meest gerede partij. De kennisgeving gaat vergezeld van een behoorlijk toegelicht memorandum.

   De partijen dienen ernaar te streven geschillen in de mate van het mogelijke door onderhandeling te regelen, indien nodig door deskundig advies in te winnen van een derde partij of anders door bemiddeling tussen de Overeenkomstsluitende Partijen langs diplomatieke weg.

2. Wanneer de bij het geschil betrokken partijen niet rechtstreeks tot een minnelijke schikking zijn gekomen of het geschil niet door bemiddeling langs diplomatieke weg hebben kunnen regelen binnen zes maanden na ontvangst van de kennisgeving, wordt het, naar keuze van de investeerder, voorgelegd aan hetzij de bevoegde rechtsmacht van de Staat waar de investering werd gedaan, hetzij aan internationale arbitrage.

   Elke Overeenkomstsluitende Partij geeft daartoe haar voorafgaande en onherroepelijke toestemming elk geschil aan zodanige arbitrage te onderwerpen. Deze toestemming houdt in dat beide Partijen afstand doen van het recht om de uitputting van alle nationale administratieve en rechtsmiddelen te verzoeken.

3. In geval van internationale arbitrage wordt het geschil aan één van de volgende instellingen ter beslechting voorgelegd :

   - het Internationale Centrum voor Regeling van Investeringsgeschillen (I.C.S.I.D.), dat is opgericht krachtens het Verdrag tot regeling van investeringsgeschillen tussen Staten en onderdanen van andere Staten, dat op 18 maart 1965 te Washington voor ondertekening werd opengesteld, wanneer elke Staat die Partij is bij de onderhavige Overeenkomst partij is geworden bij bedoeld Verdrag ;

   - de Aanvullende Voorziening van het I.C.S.I.D, op voorwaarde dat één van de Overeenkomstsluitende Partijen lid is van het I.C.S.I.D, of ;

   - een scheidsgerecht ad hoc, ingesteld volgens de arbitrage-regels van de Commissie van de Verenigde Naties voor Internationaal Handelsrecht (U.N.C.I.T.R.A.L.), wanneer geen van de Partijen lid is van het I.C.S.I.D.

4. Geen van de bij een geschil betrokken Overeenkomstsluitende Partijen zal, in enig stadium van de arbitrageprocedure of van de uitvoering van een scheidsrechterlijke uitspraak, als verweer kunnen aanvoeren dat de investeerder die tegenpartij is bij een geschil, een vergoeding ter uitvoering van een verzekeringspolis of van de in Artikel 8 van deze Overeenkomst vermelde waarborg heeft ontvangen, die het geheel of een gedeelte van zijn verliezen dekt.

5. Zodra de investeerder het geschil aan een bevoegde rechtbank van de in geschil zijnde Overeenkomstsluitende Partij dan wel aan arbitrage heeft voorgelegd, is die keuze onherroepelijk.

6. Het scheidsgerecht beslist op grond van het nationale recht, met inbegrip van de regels inzake wetsconflicten, van de Overeenkomstsluitende Partij die partij is bij het geschil en op het grondgebied waarvan de investering werd gedaan, alsmede op grond van de bepalingen van deze Overeenkomst, van de bepalingen van de met betrekking tot de investering eventueel gesloten bijzondere overeenkomst en van de beginselen van internationaal recht.

7. De uitspraken van het scheidsgerecht zijn onherroepelijk en bindend voor de partijen bij het geschil. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich ertoe ze uit te voeren overeenkomstig haar nationale wetgeving.

8. Zodra een geschil overeenkomstig dit artikel aan een nationale rechtbank dan wel aan arbitrage is voorgelegd, zal geen van de Overeenkomstsluitende Partijen nog trachten het geschil langs diplomatieke weg te beslechten, tenzij de in geschil zijnde Partij weigert zich te schikken naar de rechterlijke of scheidsrechterlijke beslissing.

ARTIKEL 12

Regeling van geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen betreffende de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst

1. Geschillen betreffende de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst worden zoveel mogelijk langs diplomatieke weg beslecht.

2. Wanneer een geschil niet langs diplomatieke weg kan worden beslecht, wordt het voorgelegd aan een gemengde commissie die is samengesteld uit vertegenwoordigers van beide Partijen ; de commissie zal binnen een redelijke termijn samenkomen op verzoek van de meest gerede Partij.

3. Indien het geschil niet kan worden beslecht door de gemengde commissie, wordt het op verzoek van een van de Overeenkomstsluitende Partijen aan een scheidsgerecht voorgelegd dat voor elk geval afzonderlijk op de volgende wijze wordt samengesteld :

   Elke Overeenkomstsluitende Partij benoemt een scheidsman binnen een tijdspanne van drie maanden vanaf de datum waarop een der Overeenkomstsluitende Partijen de andere Partij in kennis heeft gesteld van haar voornemen het geschil aan arbitrage te onderwerpen. Binnen twee maanden na hun benoeming benoemen de twee scheidsmannen in onderling overleg een onderdaan van een derde Staat tot voorzitter van het scheidsgerecht.

   Indien deze termijnen worden overschreden, kan een der Overeenkomstsluitende Partijen de Voorzitter van het Internationale Gerechtshof verzoeken de noodzakelijke benoeming(en) te verrichten.

   Indien de Voorzitter van het Internationale Gerechtshof onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Staat of van een Staat waarmee een der Overeenkomstsluitende Staten geen diplomatieke banden heeft of indien hij om een andere reden verhinderd is genoemde functie uit te oefenen, wordt de Ondervoorzitter van het Internationale Gerechtshof verzocht de benoeming(en) te verrichten.

   Indien de Ondervoorzitter onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Staat of indien hij eveneens verhinderd is bedoelde functie te vervullen, wordt het lid van het Internationale Gerechtshof dat na hem het hoogst in anciënniteit is en geen onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Staat verzocht de noodzakelijke benoemingen te verrichten.

4. Het aldus samengesteld scheidsgerecht stelt zijn eigen procedureregels vast tenzij de Overeenkomstsluitende Partijen anderszins zijn overeengekomen. Het doet uitspraak bij meerderheid van stemmen ; de uitspraken zijn onherroepelijk en bindend voor de Overeenkomstsluitende Partijen.

5. Het scheidsgerecht doet uitspraak op grond van het bepaalde in deze Overeenkomst en andere van toepassing zijnde overeenkomsten tussen de Overeenkomstsluitende Partijen, en op grond van de algemeen erkende beginselen van het Volkenrecht.

6. Elke Overeenkomstsluitende Partij draagt de kosten van de door haar benoemde scheidsman. De kosten die voortvloeien uit de benoeming van de derde scheidsman en de ambtelijke kosten van het gerecht worden gelijkelijk door de Overeenkomstsluitende Partijen gedragen.

ARTIKEL 13

Vorige investeringen

Deze Overeenkomst is eveneens van toepassing op investeringen die vóór de inwerkingtreding werden gedaan door investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, in overeenstemming met de wetten en voorschriften van laatstgenoemde, met dien verstande dat de Overeenkomst niet van toepassing is op geschillen die zijn ontstaan of rechtsgedingen die werden aangespannen of afgedaan vóór de inwerkingtreding.

ARTIKEL 14

Inwerkingtreding, duur en beëindiging

1. Deze Overeenkomst treedt een maand nadat de Overeenkomstsluitende Partijen de akten van bekrachtiging hebben uitgewisseld, in werking. Ze blijft gedurende een beginperiode van tien jaar van kracht.

   Tenzij ten minste twaalf maanden vóór de datum van het verstrijken van de geldigheidsduur door een van beide Overeenkomstsluitende Partijen mededeling van beëindiging is gedaan, wordt deze Overeenkomst telkens voor een tijdvak van tien jaar stilzwijgend verlengd, met dien verstande dat elke Overeenkomstsluitende Partij zich het recht voorbehoudt de Overeenkomst schriftelijk te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste twaalf maanden vóór de datum van het verstrijken van de lopende termijn van geldigheid.

2. Ten aanzien van investeringen die vóór de datum van beëindiging van de Overeenkomst zijn gedaan, blijft deze van kracht gedurende een bijkomende periode van tien jaar vanaf de datum van beëindiging.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe naar behoren gemachtigd door hun onderscheiden Regeringen, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te BRUSSEL, op 26 APRIL 2002, in twee oorspronkelijke exemplaren in de Nederlandse, de Franse, de Engelse en de Spaanse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk rechtsgeldig. In geval van verschil in uitlegging is de Engelse tekst doorslaggevend.

VOOR DE BELGISCH- LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE :

Voor de Regering van het Koninkrijk België, handelend mede in de naam van de Regering van het Grootbertogdom Luxemburg :

A. NEYTS-UYTTEBROECK

VOOR DE REGERING VAN DE REPUBLIEK COSTA RICA :

RONALD SABORÍO SOTO

AMBASSADEUR

Voor de Vlaamse Regering :

A. NEYTS-UYTTEBROECK

Voor de Waalse Regering :

A. NEYTS-UYTTEBROECK

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering :

A. NEYTS-UYTTEBROECK

AGREEMENT

BETWEEN

THE BELGO-LUXEMBURG ECONOMIC UNION

AND

THE REPUBLIC OF COSTA RICA

ON

THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

AGREEMENT
BETWEEN
THE BELGO-LUXEMBURG ECONOMIC UNION
AND
THE REPUBLIC OF COSTA RICA
ON
THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF BELGIUM,
acting both in its own name and in the name of
the Government of the Grand-Duchy of Luxemburg, by virtue of existing agreements,
the Walloon Government,
the Flemish Government,
and the Government of the Brussels-Capital Region,
on the one hand,

and

THE REPUBLIC OF COSTA RICA,
on the other hand,

(hereinafter referred to as "the Contracting Parties"),

DESIRING to strengthen their economic cooperation by creating favourable conditions for investments by nationals of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

HAVE agreed as follows :

ARTICLE 1

Definitions

For the purpose of this Agreement,

1. The term "investors" shall mean for either Contracting Party, the following subjects who have made investments in the territory of the other Contracting Party in accordance with the legislation of the latter and the provisions of this Agreement :

   a) any natural person who, according to the legislation of the Kingdom of Belgium, of the Grand-Duchy of Luxemburg or of the Republic of Costa Rica, is considered as a citizen of the Kingdom of Belgium, of the Grand-Duchy of Luxemburg or of the Republic of Costa Rica respectively ;

   b) any legal person or any other organization duly incorporated or duly constituted in accordance with the legislation of the Kingdom of Belgium, of the Grand-Duchy of Luxemburg or of the Republic of Costa Rica, whether or not it is for profit, and having its registered office in the territory of the Kingdom of Belgium, of the Grand-Duchy of Luxemburg or of the Republic of Costa Rica respectively.

2. The term "investments" shall mean any kind of assets and any direct or indirect contribution invested or reinvested by an investor of one Contracting Party in any sector of economic activity in the territory of the other Contracting Party.

   The following shall more particularly, though not exclusively, be considered as investments for the purpose of this Agreement :

   a) movable and immovable property as well as any other rights in rem, such as mortgages, liens, pledges, usufruct and similar rights ;

   b) shares, stocks, debentures, corporate rights and any other kind of shareholdings, including minority or indirect ones, in companies constituted in the territory of one Contracting Party ;

   c) bonds, claims to money and to any performance having an economic value directly related to the investment ;

   d) intellectual property rights including copyrights and related rights, trade marks, industrial designs, geographical indications, lay-out design and patents ;

   e) concessions granted under public law or under contract, including concessions to explore, develop, cultivate, extract or exploit natural resources.

   Changes in the legal form in which assets and capital have been invested or reinvested shall not affect their designation as "investments" for the purpose of this Agreement.

3. The term "incomes" shall mean the proceeds of an investment and shall include in particular, though not exclusively, profits, interests, capital increases, dividends, royalties and other capital gains.

4. The term "territory" shall apply to the territory of the Kingdom of Belgium, to the territory of the Grand-Duchy of Luxemburg and to the territory of the Republic of Costa Rica, as well as to the maritime areas, including the marine and underwater areas which extend beyond the

territorial waters, of the States concerned and upon which the latter exercise, in accordance with international law, their sovereign rights and their jurisdiction for the purpose of exploring, exploiting and preserving natural resources.

ARTICLE 2

Promotion of investments

1. Each Contracting Party shall promote investments in its territory by prospective investors of the other Contracting Party and shall accept such investments in accordance with its legislation.

2. In particular, each Contracting Party shall authorize the conclusion and the fulfilment of licence contracts and commercial, administrative or technical assistance agreements in accordance with its laws and regulations, as far as these activities are in connection with such investments.

3. With the purpose of increasing investment flows, upon request of the other Contracting Party, each Contracting Party will make an effort to inform the other Contracting Party about any existing investment opportunities in its territory.

ARTICLE 3

Protection of investments

1. All investments, whether direct or indirect, made by investors of one Contracting Party shall enjoy a fair and equitable treatment in the territory of the other Contracting Party.

2. Except for measures required to maintain public order, such investments shall enjoy continuous protection and security, excluding any unjustified or discriminatory measure which could hinder, either in law or in practice, the management, maintenance, use, possession or liquidation thereof.

ARTICLE 4

National and most favoured Nation treatment

1. In accordance to its laws and regulations, each Contracting Party shall accord investments made by investors of the other Contracting Party in the former's territory a treatment no less favourable than that granted to investments of its own investors.

2. Each Contracting Party shall accord investments made by investors of the other Contracting Party in the former's territory a treatment no less favourable than that granted to investments of investors of any third State.

3. Each Contracting Party shall accord the treatment which is more favourable to the investments of investors of the other Contracting Party, either National or Most Favoured Nation Treatment.

4. Eventhough, nothing in this article shall cover the privileges granted by one Contracting Party to the investors of a third State in accordance with its existing or future participation in or association with a free trade area, customs union, common market, economic and monetary union or any other similar regional economic integration organization.

5. Nothing in this article shall be construed so as to oblige a Contracting Party to extend to investments of investors of the other Contracting Party deductions, fiscal exemptions or any other similar advantage resulting from double taxation agreements or any other agreements regarding tax matters concluded by one Contracting Party and any other third State.

ARTICLE 5

Expropriation and compensation

1. Each Contracting Party undertakes not to adopt any measure of expropriation or nationalization or any other measure having the effect of directly or indirectly dispossessing (hereinafter refered to as "expropriation") the investors of the other Contracting Party of their investments in its territory.

2. If reasons of public purpose require a derogation from the provisions of paragraph 1, the following conditions shall be complied with :

   a) the measure shall be taken under due process of law ;

   b) the measure shall not be discriminatory ;

   c) the measure shall be accompanied by provisions for the payment of an adequate and effective compensation.

3. Such compensation shall amount to the market value of the investments on the day before the measure was taken or became public whichever was earlier.

   For the determination of the market value the following rules shall apply :

   a) The experts opinion must include all the necessary information to individualize the asset valued ;

   b) In case of real estate property, the decision must include independent valuation of the land, the plantations, the constructions, leasehold, commercial rights, exploitation rights for mineral deposits, and any other asset or right having an economic value ;

c) In case of movable property, each good must be separately valuatued and all the characteristics that influenced the valuation must be indicated ;

d) The valuations should take into account only real permanent damages. Without prejudice of the subparagraph b.) above, future events or rights expectations will not be included or taken into consideration. The increased value derived from the project originating the expropriation shall not be recognized ;

e) All experts opinion must specify in detail the elements considered to assign the market value to the expropriated asset and the methodology used.

4. Such compensation shall be paid in any convertible currency. It shall be paid without delay and shall be freely transferable. It shall bear interest at the normal commercial rate based on the average deposit rate prevailing in the national banking system of the Party where the expropriation was made, in accordance to the legislation of the latter Contracting Party.

5. The investor affected shall have a right, under the law of the Contracting Party making the expropriation, to prompt review, by a judicial or other independent authority of that Party, of his case and of the valuation of his or its investment in accordance with the principles set out in this Article.

ARTICLE 6

Compensation for losses

Investors of one Contracting Party whose investments suffer losses owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency or revolt in the territory of the other Contracting Party shall be granted by the latter Contracting Party a treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, at least equal to that which the latter Contracting Party grants to the investments of its own investors or to the investments of the investors of any third State, whichever is more favourable to the investment of the affected investor.

ARTICLE 7

Transfers

1. Each Contracting Party shall grant to investors of the other Contracting Party the free transfer in and out of its territory of all payments relating to an investment, in accordance with its laws and regulations, and in particular, though not exclusively, the following :

a) amounts necessary for establishing, maintaining or expanding the investment ;

b) amounts necessary for payments under a contract, including amounts necessary for repayment of loans, royalties and other payments resulting from licences, franchises, concessions and other similar rights, as well as salaries of expatriate personnel ;

c) incomes from investments ;

d) proceeds from the total or partial liquidation of investments, including capital gains or increases in the invested capital ;

e) the compensations pursuant to Articles 5 and 6 ;

f) payments resulting from dispute settlements.

2. The nationals of each Contracting Party who have been authorized to work in the territory of the other Contracting Party in connection with an investment shall also be permitted to transfer an appropriate portion of their earnings to their country of origin, in accordance to the legislation of the latter Contracting Party.

3. Transfers shall be made in a freely convertible currency at the rate applicable to spot transactions in the currency used on the day the transfers are made.

4. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this Article, each Contracting Party shall be entitled, under circumstances of exceptional or serious balance of payments difficulties, to limit transfers temporarily, on a fair and non-discriminatory basis, and in accordance with internationally accepted criteria. Limits on transfers adopted or maintained by a Party under this paragraph shall be notified promptly to the other Party.

ARTICLE 8

Subrogation

1. If one Contracting Party or any public institution of this Party pays compensation to its own investors pursuant to a guarantee providing coverage against non-commercial risks for an investment, the other Contracting Party shall recognize that the former Contracting Party or the public institution concerned is subrogated into the rights of the investors.

2. As far as the transferred rights are concerned, the other Contracting Party shall be entitled to invoke against the insurer who is subrogated into the rights of the indemnified investors the obligations of the latter under law or contract.

ARTICLE 9

More favourable conditions

If an issue relating to investments is covered both by this Agreement and by the national legislation of one Contracting Party or by international conventions, existing or to be subscribed to by the Parties in the future, the investors of the other Contracting Party shall be entitled to avail themselves of the provisions that are the most favourable to their investments.

ARTICLE 10

Specific Agreements

1. Investments made pursuant to a specific agreement concluded between one Contracting Party and investors of the other Party shall be covered by the provisions of this Agreement and by those of the specific agreement.

2. Each Contracting Party undertakes to ensure at all times that the commitments it has entered into vis-a-vis investors of the other Contracting Party shall be observed.

ARTICLE 11

Dispute settlement between one Contracting Party and investors of the other Contracting Party

1. Any investment dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party with respect to matters covered by this Agreement, shall be notified in writing by the first party to take action. The notification shall be accompanied by a sufficiently detailed memorandum.

   As far as possible, the parties shall endeavour to settle the dispute through negotiations, if necessary by seeking expert advice from a third party, or by conciliation between the Contracting Parties through diplomatic channels.

2. In the absence of an amicable settlement by direct agreement between the parties to the dispute or by conciliation through diplomatic channels within six months from the notification, the dispute shall be submitted, at the option of the investor, either to the competent jurisdiction of the State where the investment was made, or to international arbitration.

   To this end, each Contracting Party agrees in advance and irrevocably to the settlement of any dispute by this type of arbitration. Such consent implies that both Parties waive the right to demand that all domestic administrative or judiciary remedies be exhausted.

3. In case of international arbitration, the dispute shall be submitted for settlement by arbitration to one of the hereinafter mentioned organizations :

   - the International Centre for the Settlement of Investment Disputes (I.C.S.I.D.), set up by the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on March 18, 1965, when each State party to this Agreement has become a party to the said Convention ;

   - the Additional Facility Rules of ICSID, provided that one of the Contracting Parties, is a party of the ICSID, or ;

   - an ad hoc arbitral tribunal set up according to the arbitration rules laid down by the United Nations Commission on International Trade Law (U.N.C.I.T.R.A.L.) when none of the Parties is a member of ICSID.

4. At any stage of the arbitration proceedings or of the execution of an arbitral award, none of the Contracting Parties involved in a dispute shall be entitled to raise as an objection the fact that the investor who is the opposing party in the dispute has received compensation totally or partly covering his losses pursuant to an insurance policy or to the guarantee provided for in Article 8 of this Agreement.

5. Once the investor has submitted the dispute either to a competent Tribunal of the disputing Contracting Party or to an arbitral procedure, the selection of one or the other shall be final.

6. The arbitral tribunal shall decide on the basis of the national law, including the rules relating to conflicts of law, of the Contracting Party involved in the dispute in whose territory the investment has been made, as well as on the basis of the provisions of this Agreement, of the terms of the specific agreement which may have been entered into regarding the investment, and of the principles of international law.

7. The arbitral awards shall be final and binding on the parties to the dispute. Each Contracting Party undertakes to execute the awards in accordance with its national legislation.

8. The Contracting Party shall abstain from addressing through diplomatic channels any matter submitted either to the domestic tribunals or to arbitration tribunals according to the terms of this article, except in the case that the disputing Party has not complied with the judicial or arbitral decision.

ARTICLE 12

Dispute settlement between the Contracting Parties relating to the interpretation or application of this Agreement

1. Any dispute relating to the interpretation or application of this Agreement shall be settled as far as possible through diplomatic channels.

2. In the absence of a settlement through diplomatic channels, the dispute shall be submitted to a joint commission consisting of representatives of the two Parties ; this commission shall convene without undue delay at the request of the first Party to take action.

3. If the joint commission cannot settle the dispute, the latter shall be submitted, at the request of either Contracting Party, to an arbitration court set up as follows for each individual case :

   Each Contracting Party shall appoint one arbitrator within a period of three months from the date on which either Contracting Party has informed the other Party of its intention to submit the dispute to arbitration. Within a period of two months following their appointment, these two arbitrators shall appoint by mutual agreement a national of a third State as chairman of the arbitration court.

   If these time limits have not been complied with, either Contracting Party shall request the President of the International Court of Justice to make the necessary appointment(s).

If the President of the International Court of Justice is a citizen of a Contracting State or of a State with which one of the Contracting States has no diplomatic relations or if, for any other reason, he cannot exercise this function, the Vice-President of the International Court of Justice shall be requested to make the appointment(s).

If the Vice-President is a citizen of a Contracting State or if he is also prevented from discharging said function, the Member of the International Court of Justice next in seniority who is not a citizen of a Contracting State shall be invited to make the necessary appointments.

4. The court thus constituted shall determine its own rules of procedure unless agreed otherwise by the Contracting Parties. Its decisions shall be taken by a majority of the votes ; they shall be final and binding on the Contracting Parties.

5. The arbitral tribunal shall dictate its judgement on the basis of the provisions of this Agreement and other applicable agreements between the Contracting Parties, and on the basis of universally recognized principles of International Law.

6. Each Contracting Party shall bear the costs resulting from the appointment of its arbitrator. The expenses in connection with the appointment of the third arbitrator and the administrative costs of the court shall be borne equally by the Contracting Parties.

ARTICLE 13

Previous investments

This Agreement shall also apply to investments made before its entry into force by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the latter's laws and regulations. For further certainty, this Agreement does not apply to disputes which arose, nor legal actions taken or completed, prior to its entry into force.

ARTICLE 14

Entry into force, duration and termination

1. This Agreement shall enter into force one month after the date of exchange of the instruments of ratification by the Contracting Parties. The Agreement shall remain in force for an initial period of ten years.

   Unless notice of termination is given by either Contracting Party at least twelve months before the expiry of its period of validity, this Agreement shall be tacitly extended each time for a further period of ten years, it being understood that each Contracting Party reserves the right to terminate the Agreement by written notification given at least twelve months before the date of expiry of the current period of validity.

2. Investments made prior to the date of termination of this Agreement shall be covered by this Agreement for an additional period of ten years from the date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at BRUSSELS, on the 26th APRIL 2002, in two original copies, each in the English, Dutch, French and Spanish languages, all texts being equally authentic. The text in the English language shall prevail in case of difference of interpretation.

FOR THE BELGO-LUXEMBURG ECONOMIC UNION :

For the Government of the Kingdom of Belgium, acting both in its own name and in the name of the Government of the Grand-Duchy of Luxemburg :

A. NEYTS-UYTTEBROECK

FOR THE REPUBLIC OF COSTA RICA :

RONALD SABORÍO SOTO
AMBASSADOR

For the Walloon Government :

A. NEYTS-UYTTEBROECK

For the Flemish Government :

A. NEYTS-UYTTEBROECK

For the Government of the Brussels-Capital Region :

A. NEYTS-UYTTEBROECK